

OBČASNÍK RUŽOMBERSKÝCH EVANJELIKOV

DEDIČSTVO

číslo 2/2008

ROČNÍK 12

Z obsahu čísla:

- *Slovo na úvod*
- *Báseň liskovského rodáka*
- *Campfest*
- *Zborový zájazd*
- *Temperamenty*
- *Cesta Daniela Krmana za Karolom XII.*

SLOVO NA ÚVOD

Skončilo sa obdobie prázdnin, obdobie, ako už aj kmeň slova (prázdnosť) naznačuje, ktoré by malo byť prázdne na aktivity. Ale ani tohtoročné prázdniny takýmto prázdnyim obdobím neboli. A nehovoriac o duchovnej prázdnote. Toto číslo nášho časopisu vás pozýva nazrieť do prázdninových podujatí, ktorými sme zaháňali aj prázdnotu ducha.

Povzbudením je aj fakt, že v našom cirkevnom zbore sa stále nájdu ľudia, ktorí si zoberú dovolenku kvôli tomu, aby pripravili tábor a zaháňali tak prázdnotu v životoch mladých ľudí.

Pán Ježiš hovorí, že prázdnota v človeku nie je dobrá. Hovorí o tom, že je dokonca nebezpečná. Tam, kde je prázdno, tam sa môže veľmi rýchlo nasťahovať niečo zlé. Zlo sa totiž nepýta, či smie vstúpiť, zlo sa vtláča aj tam, kde nie je vítané (Luk 11, 24-26).

Sme na začiatku školského roka. Žiaci a študenti začínajú popisovať prvé strany prázdných zošitov a nejednen rodič si láme hlavu nad tým, ako vyplniť tie prázdne miesta v týždennom rozvrhu svojho dieťaťa. Ktoré voľno-časové aktivity sú pre dieťa potrebné, aby obstálo v dnešnom svete a ktoré len zabíjajú čas. Chtiac-

nechtiac už tým, aké aktivity v živote našich detí podporujeme, dávame najavo, čo je pre nás rodičov hodnotné a dôležité a čo naopak považujeme za nepotrebné. Vytvárame tak hodnotový rebríček aj našim deťom. O tom, ako sa budú naše deti v neskoršom veku rozhodovať, rozhodujeme už my dnes.

Keď Šalamún prevzal vládu po svojom otcovi Dávidovi, bol ešte mladý. Cítil, že na spravovanie krajiny nie je dosť zrelý, ani vzdelaný, nemal dosť skúseností. Cítil, že nemôže obstáť. Mal však niečo, čo môžeme nazvať dobrý vklad do života. A to bola **bázeň pred Hospodinom**. Biblia hovorí, že bázeň pred Hospodinom je počiatok múdrosti.

Ja si tu kladiem otázku: **Kde sa táto hodnota vzala v živote mladého a ambiciózneho človeka?** Som presvedčený, že mal príklad vo svojom otcovi. Jeho otec Dávid nebol zďaleka dokonalým otcom ani dokonalým kráľom, ale miloval Hospodina a práve on túto hodnotu vkladal do srdca svojho syna svojím príkladom.

Milí otcovia a mamy, je to výzva pre nás byť príkladom v bázni pred Bohom.

Keď potom prišla z Božej strany k Šalamúnovi tá osudová ponuka:

žiadať čo chceš a dám ti to, tak on nezaváhal ani na chvíľu a pýtal si poslušné a múdre srdce. Ak by jeho poddaní počuli jeho odpoveď na Božiu ponuku, možno by povedali, že ich kráľ je hlupák. Veď ako mladý kráľ potreboval aj iné veci: vojsko na obranu proti nepriateľom, domy pre ľudí, palác pre kráľa a ani chrám v tej dobe ešte nestál. Ale Šalamún pochopil, že to najdôležitejšie pre neho i pre jeho ľud, ktorému vládne,

je rozoznanie dobra od zla, pravdy od klamstva, spravodlivosti od bezprávia. Rozmýšľam nad tým, či je to dnes pre nás dôležité, či by o to dnes niekto žiadal?

Aj tento školský rok v našom cirkevnom zbore je pozvánkou pre všetky generácie, aby sme v Božej blízkosti o tento druh múdrosti prosili a o ňu zápasili.

váš

David Bázlik

LETNÝ DORASTOVÝ TÁBOR (Ploštín '08)

Tak ako po iné roky, aj tento sme sa vybrali stráviť týždeň (hlavne preč z domu) na tábore. Konal sa v Ploštíne.

Naše dobrodružstvá sa začali hneď v prvý deň, keď sme celú večnosť čakali, kým nám niekto otvorí „hradnú bránu“. Po úspešnom vtrhnutí do pevnosti sme si vybojovali posteľ a podelili komnaty. Potom nás vedúci vyhnali do treskúcej zimy a nemilosrdného dažďa (no dobre, bolo 28 °C a padala rosa), aby sme zistili informácie o dobytom území - Ploštín. Najviac sme ich získali od miestneho historika, ktorý nám dobrovoľne a bez mučenia poskytol aj knižné podklady, ktoré sa momentálne nachádzajú v knižnici našej evanjelickej fary. Po výdatnej večeri s niekoľkými chodmi (1. špagety; 2. čaj) a po téme s hlavnou myšlienkou vybudovať svoj charakter sme išli spať.

Na druhý deň sme sa po raňajkách vybrali na krátku nenáročnú túru na Vrbické pleso, kde sme mali v pláne zapoľovať si na kačky. Keďže

naša poľovačka skončila bez úlovku, nerobilo nám problém s prázdnyimi rukami zlaňovať zdivočenú zem v Tarzánii. (Mimochodom, boli sme istení lanami, ale to je nepodstatné.) Za náročný výstup sme si zaslúžili palacinky so šľahačkou. Po večeri nastal čas budovať si svoj charakter. Tento večer sme ho budovali témou ÚPRIMNOSŤ a POKRYTECTVO.

Ďalší večer sme si vypočuli tému ŽIADOSTIVOSŤ a SEBAOVĽADANIE. Ale tomu ešte predchádzala plavba loďou na mori (Liptovská Mara), chytanie bronzu na jeho pobreží a kúpanie sa v jeho plytčinách.

Na štvrtý deň sme akciu z predošlého dňa zopakovali, vrátane bicyklovania na vode, ale plavbu loďou sme tentokrát vynechali. Vo štvrtok náš charakter budovala téma OPTIMIZMUS a PESIMIZMUS.

V piatok sme mali možnosť obohatiť naše truhlice vlastnoručne vyrobenými šperkmi. Deň prebehol hladko ako každý iný a zakončili sme ho témou STRACH a ODVAHA. Našu odvahu sme mohli preveriť v boji s

mimozemšťanmi, ktorý trval do skorých ranných hodín. Títo (ne)priatelia nás sprevádzali celým táborom.

V predposledný deň sme sa s nadšením pustili do odhaľovania historickej keramiky z dávneho 21. storočia. Na starodávnych črepníkoch sme objavili písmo staré 2000 rokov. Dali sme si zavolať všetkých mudrcov kraja, ktorým to netrvalo dlho a písmo bolo rozlúštené. S pocitom geniality sme sa teda odobrali počúvať ďalší večerný výklad o TRPEZLIVOSTI

a VYTRVALOSTI. Po výklade sme sa vybrali tmavými chodbami do našich postelí a s pokojom sme zaspali.

V posledný deň, po nájdení všetkých ponožiek, sme sa úspešne zbalili a po Službách Božích, ktoré sme si sami zorganizovali, opustili sme našu pevnosť.

Mohli ste si prečítať pravdivý opis priebehu tábora očami účastníkov, ktorí sa už teraz tešia na ďalšie dobrodružstvá spojené s dorastom.

Janka Voreková

CAMPFEST

(FESTIVAL KREŠŤANSKEJ HUDBY NIELEN PRE MLADÝCH)

Mohla by som začať vetou „Mali sme sa stretnúť o 16.00 na fare!“ Opis týchto pár dní však začnem na mieste, keď som sa o 15.55 pozrela DOMA na hodinky. „Juraj, poď už!“ zakričala som, aby som nemala pocit, že za značné meškanie, môžem ja. Batohy sme si zavesili na plecيا, vzali tašky do rúk a rezko vykročili k miestu, kde nás už 10 minút mal čakať Janči. Našťastie Janči meškal, potom aj Ajka. Dokonca aj pán farár si odbehol do obchodu až v čase nášho príchodu. Keby nebolo Ewky, nikto by neprišiel načas (zase nám to pokazila ☺).

Tak sme sa nejako usadili do áut a vyrazili sme. Jediná zastávka: Ivka a Lenka – Lisková. Cesta tam určite nebolo to najlepšie, hoci musím uznať, že koláčiky Ewkinej maminky dodali ceste neodolateľnú tvarohovú arómu. (Týmto jej ďakujeme a zároveň sa ešte raz ospravedľňujeme posádke auta pána farára, ktorým sme nenechali ani kúsok.☺) Nasledovalo už len jedno nesprávne odbočenie a Campfest sa

mohol tešiť na zážitky s nami.

To najlepšie, t.j. dni plné zábavy s našim Pánom boli pred nami. Pri bráne nás už čakali Janky (boli dobrovoľníkmi počas celého Campfestu, pred ním a aj po ňom) a dúfam, že to nebolo preto, že Ewka doniesla sestru mlieko a sveter... Len čo autá zaparkovali vedľa našej camp-plochy, takticky sme usúdili, že je najvyšší čas ísť na prehliadku areálu. Vedeli sme, že stan chlapi postavia aj bez nás (a tiež sme nechceli riskovať zlomenie Ajkinho nechta☺). Chlapi to zvládli úžasne! Náš 8-miestny stan sa pýšil hneď vedľa stanov Gelničanov a my sme tušili, že tie noci budú stať zato!

Všetko to bolo úžasné. Kresťanské kapely, témy, stíšenia, prednášky a Božia milosť všade okolo nás. Všetko, čo nás – mládež ovplyvňuje a hlavne posilňuje vo viere v Boha. Keď sme sa ako tak „ubytovali“, plný očakávania sme vykročili na úvodný program. Na úvod nás privítala kapela dweeb (energický rock s prvkami JAZZfunk),

a postupne sme prechádzali plní nadšenia programom až do polnoci. Potom sme sa rozdelili, lebo my dievčatá sme šli na prednášku (Denisa Šoltésová – Ak to nie je ten pravý, je to ten ľavý...). Predsa aj výber partnera je pre nás do budúcnosti dôležitý. Lenže, keďže chlapi namiesto toho si zvolili spánok, „nechtiac“ sme ich pri našom hlučnejšom návrate zobudili (my sme ale naozaj nevedeli, že sa chichoceme tak nahlas...).

Prvá noc prebehla veľmi rýchlo a hlavne chladno. Uzímené sme vstali a vďaka šikovnému Cinovi (z Gelnice) sme sa mohli zahriať pri teplej polievke. Spolu s Jankami sme navštívili poetické Soiré s Maruškou Kožlejovou (vynikajúcou autorkou básní), ktorá nám spríjemnila popoludnie za pomoci Out of control.

Vypočuli sme si aj ukážku z jej novej knihy. Teraz nastáva chvíľa, aby som spomenula Wesa – skvelého speváka s kapelou. Ich program bol plný vtipných vsuviek a samozrejme hudby. V piatkovom večernom programe sme spoznali ďalšiu skvelú kapelu. Four Kornerz tvoria 4 bratia (černosi) s neskutočným talentom. Ich krásne hlasy nás roztancovali veľmi rýchlo... O polnoci pokračovanie prednášky z predchádzajúceho dňa (Dávid Dráfi – (Z)lava na ženy). No a to vám musím povedať, že ešte nikdy predtým som si nelíhala s takým egom. Dávid celú tú hodinu rozprával, čím sú ženy výnimočné. Tú prednášku by som odporučila hlavne mužskému pokoleniu. (Vedeli ste, že muži majú síce väčší mozog, ale ženy ho majú hustejší? Vedeli ste, že muži majú hustejšiu krv

a preto zvládajú fyzickú prácu ľahšie ako ženy?). A tak sme opäť zaspali. Ráno nás zobudilo jemné ťukanie dažďa na stan. Všade bolo plno blata. Veľmi sme sa tomu nepotešili (teda okrem Ewky, tá sa v ňom vyvávala ☺), lebo toto bol deň, na ktorý sme toho mali najviac naplánované. No čo už! Napriek zlému počasiu nám dobrá nálada neodišla. Opäť sme si pozreli Four Kornerz. Dokonca sme sa s nimi odfotili. Dlhو som zvažovala, ako ich požiadať o autogram (moje schopnosti z anglického jazyka nie sú až také pevné) a tak som mu pekne slovensky povedala: „Môžete sa mi podpísať na chrbát?“. Keď odpovedal: „Yes, I understand!“ (Áno, rozumiem!) a usmial sa, vedela som, že jazykové bariéry sú nepodstatné, kým máme v živote toho istého Spasiteľa. Nasledovali slovenské kapely Out of control, Outline,... ale to už sa začalo zvečeriavať. Veľmi

neochotne sme sa zbalili a na chvíľu nám aj klesla nálada. Sobotný a teda rozlúčkový večerný program stál za to. Predstavila sa najlepšia kapela celého Campfestu PLANETSHAKERS. Boli to chvály v angličtine, ktoré boli pripravené s veľkými emóciami a všetkých upútali. Veselo i úprimne sme spievali pre Pána vyše hodiny. Plný energie, hoci bola pokročilá hodina. Čas na odchod sa stále blížil. Tak sme zablatení a smutní, že to skončilo tak rýchlo, s vďakou veľkolepému Bohu, nasadli do auta a odišli.

„Nech sa prebudí, nech sa prebudí každý na tomto mieste. K čomu stvorený bol, k čomu stvorený je, k čomu stvorení sme, k čomu stvorený si! Prebuď sa duša v nás, prebuď sa harfa tiež! Nech všetko, čo má dych Boha zástupov chváli dnes, chváli dnes!“ (časť piesne Nech sa prebudí)

Lucka Hariňová

Aj smiech je Boží dar

O modlitbe

Prváčik sa modlí:

Milý Pán Ježiš, my ťa máme všetci veľmi radi! Preto ťa prosíme, dávaj na seba dobrý pozor, lebo keby sa Tebe niečo stalo, tak by sme sa všetci dostali do riadnej kaše. Amen.

Janko zistil, že v dôležitej písomke urobil chybu. Uteká preto do kostola a pred oltárom sa modlí:

Pane Bože, daj, aby sa Rím stal hlavným mestom Španielska.

Janko, - pýta sa pán farár, - vy sa doma modlíte pred každým jedlom?

Nie, pán farár! Modlíme sa len vtedy, keď máme jesť hríby, ktoré sme si sami nazbierali.

TRÉNINGOVÝ SEMINÁR PRÍPRAVA SVÄTÝCH

V dňoch 18-20.4.2008 som bola spolu s mojimi sestrami vo viere (Drahuškou Mojšovou a Helenou Lukáčovou) vyslaná naším cirkevným zborom na tréningový seminár pod názvom *Príprava svätých*. Tento názov prišiel spoza oceána z Lutheran Hour Ministries.

Seminár pozostával celkovo zo 7 blokov. V prvom module nám bola priblížená činnosť Lutheran Hour Ministries a Evanjelického mediálneho programu. Mali sme možnosť vidieť a vypočuť si niekoľko osobných svedectiev bývalého alkoholika, drogového závislého, či dcéry, ktorá trpela kvôli nehode rodičov v jej rodine. V sobotu sme si vypočuli prednášku na tému „*Postmoderná doba*“. Uvedomili sme si, že žijeme akoby v inej dobe, doslova akoby

na inej planéte (počítače, internet, mobily, satelity,...), prestávame byť *soľou zeme a svetlom svetu*, veľaokrát spochybňujeme Bibliu, jej pravdy. A preto našou úlohou, ale aj zodpovednosťou zvlášť v tejto dobe, je evangelizovať – prinášať medzi ľudí živého Krista. Tretí modul bol veľmi praktický – v malých skupinkách sme sa snažili vysvetliť slová, ktoré sú pre nás, kresťanov, jasné a zrozumiteľné (napr. milosť, spása, evanjelium, posvätenie...), no pre ostatných ľudí málo pochopiteľné. V ďalšom bloku sme sa spoločne učili ako robiť misiu pre ľudí, ktorí sa nachádzajú v ťažkých životných situáciách. Cennými skúsenosťami z práce v ich zbore nám poslúžila sestra kapláňka z Vrbovíc. Žiaľ, aj ona musela skonštatovať, že dnešný „konzumný svet“

spôsobuje veľký pokles a nezáujem o duchovné veci a hodnoty medzi ľuďmi.

Doteraz som nikdy nepočula o evanjelizácii 5 prstov. Teraz už viem, že *palec* pripomína to, ako sa Pán pozerá na nás. *Ukazovák* poukazuje na ľudský hriech a *prostredník* nám pripomína, že silný sme iba v Ňom. *Prsteník* je symbolom lásky a my vieme, že Jeho láska je jediným liekom, *malíček* nám pripomína našu slabosť a to, že potrebujeme Božiu milosť.

V ďalšom bloku - pohostinnosť - sme sa dozvedeli, že je kľúčovým k otvorenej cirkvi. Kristus nám pred svojím odchodom z tejto zeme zanechal dôležité slová - že On bude

s nami až do konca sveta, ak my budeme s Ním.

Celý tento seminár bol pre mňa oživením mojej viery, bola som obohatená o nové poznatky i nové známosti.

Touto cestou chcem poďakovať za všetku prípravu celej akcie EMP, ale aj svojmu CZ, ktorý mi umožnil sa takéhoto stretnutia zúčastniť. Všetkým, ktorí to so službou v zbore myslia vážne a záleží im na ECAV, tento seminár vrelo doporučujem.

Mojou modlitbou za seba osobne, ale aj za ostatných účastníkov je, aby si Pán Boh použil všetky tieto poznatky, keď budeme iným ľuďom slúžiť a privádzať ich k nohám Pánovým.

Zuzana Sedliaková

Z rokovania nášho zborového presbyterstva / konventu

1. 6. 2008 - zborové presbyterstvo sa zišlo na svojom ďalšom rokovaní, kde brat farár informoval zborové presbyterstvo o pripravách zborového dňa a zborového zájazdu v Modre. Zborové presbyterstvo poverilo stavebný výbor, aby urobilo obhliadku priestorov jedálne 1. ZŠ, ktoré má v prenájme ZŠ, kde sa má vykonať rekonštrukcia kúrenia. Tento podnet vzišiel od vedenia ZŠ na Dončovej ulici.

13. 7. 2008 - po skončení hlavných služieb Božích sa zborové presbyterstvo zišlo na krátkom spoločnom stretnutí, kde operatívne riešilo požiadavku riaditeľky 1. ZŠ ohľadne investičnej prestavby plynového kotla školskej jedálne 1. ZŠ.

Investičné opravy

V mesiacoch apríl - jún prebehla rozsiahla rekonštrukcia kancelárie farského úradu. Súčasťou rekonštrukcie bola aj výmena nábytku kancelárie.

V mesiacoch júl - september prebehla rekonštrukcia sociálnych zariadení pri zborovej miestnosti na fare.

V mesiaci august tiež bola uskutočnená oprava a údržba zvonov.

V závere kalendárneho roka ešte plánujeme dokončiť schodisko vedúce do farského bytu, prídavné osvetlenie na chóre a na bočnom schodisku pri kostole.

TEMPERAMENTY – CHOLERIK

Medzi najväčšieho cholerika, s ktorým sa v Biblii stretávame, patrí apoštol Pavol. Pavol bol vodcom so silnou vôľou, veľmi ambicióznym človek, sebaistý, rýchlo konajúci, prchkého charakteru. Je dôležité povedať si hneď na začiatku, že všetko, čo potrebuje dobrú organizáciu, je vlastné pre cholerika a bude v tom vynikať.

Cholerika Pavol, ktorého stretávame vtedy, keď bol Štefan ukameňovaný, má jasný svoj cieľ a názor. On sa rozhodol, že sa stane najmladším kňazom v dejinách. On už vôbec bol najmladším členom synhedria (židovská rada). Nemal rád nový smer, ktorý vznikol v tej dobe – cesta – tak nazývali nových učeníkov Ježiša Krista.

Pavol sa preto rozhodol, že všetkých týchto nasledovníkov Ježiša Krista zabije. Hneď si aj k tomu zabezpečil všetky potrebné dokumenty, ktoré ho k tomu aj oprávňovali. Skôr, než sa stal Pavol kresťanom, bol z neho veľmi dobrý vodca.

Musíme si hneď na začiatku pripomenúť, že keď sa staneme kresťanmi, náš temperament sa nezmení, zmenia sa iba naše slabosti temperamentu. Pod mocou a vedením Ducha svätého sa silné stránky nášho temperamentu môžu stať ešte silnejšími a slabšie stránky ešte viacej slabšími. Jednou zo silných stránok temperamentu cholerika je, že má silnú vôľu. Naopak sangvinik má veľmi slabú vôľu.

Pavol mal pocit, že on má pravdu, že v jeho konaní ho vedie Duch

Boží. Splnil všetky Božie požiadavky: zachovával zákon, platil dvojnásobný desiatok, trikrát denne sa modlil... A pretože všetko robil a všetko zachovával, bol presvedčený, že on robí všetko najlepšie, než táto „nová sekta“ – kresťania.

Keď si je cholerik istý svojím náboženstvom, je ťažké ho presvedčiť. Pán Boh musel vykonať zázrak, aby Pavla presvedčil. Na ceste do Damašku chcel zabiť všetkých kresťanov, ale Boh ho tu zastavil, oslepil. Teraz sa Pavel musí spoľahnúť na niekoho druhého, aby ho do mesta doviedol. Pán Boh prehovoril ku jednému kresťanovi v Damasku. Ananiáš bol veľmi prekvapený požiadavkou od Boha, keď mu hovoril, aby mu priviedol Saula. Tak sa začala jeho kresťanská cesta. Apoštol Pavol si po celý svoj život zachoval temperament cholerika.

Cholerik má veľmi prchký charakter, dokáže byť veľmi nepriateľský. Je ťažké pre neho tolerovať niekoho, kto sa ľahko vzdáva.

Pavel väčšinu svojho života mal problémy (čítaj Skutky 23. kap.) Je obvinený z toho, čo učí iných. Keď Pavla obviňujú, hovoria o ňom veci, ktoré nie sú pravdou, Pavel sa ale obraňuje. Bol sebestačný, energetický. Úžasné vodcovské schopnosti apoštola Pavla boli známe po celý jeho život.

Ďalšou typickou vecou pre cholerika je, že neznesie, aby nič nerobil. Má obrovský problém, aby oddychoval, alebo išiel na dovolenku. Keď on pracuje, potom aj všetci v rodine,

v zbore,... musia pracovať.

V 27. kap. Skutkov apoštolov môžeme vidieť, ako sa Pavol správa na lodi. Kapitán a námorníci chcú ísť do Ríma, aby tam strávili zimu. Ale v tomto čase na jeseň je pre moreplavbu Stredozemné more veľmi nebezpečné, ale skúsili to. Prišla však veľmi veľká a silná búrka – všetci boli vystrašení – a tak sa medzi sebou radia, čo by asi mali robiť. Rozhodli sa, že ak chcú ušetriť váhu, musia zabiť všetkých väzňov a hodiť ich do mora. Odrežú im uši (väzňom) a to bude dôkazom toho, že väzni umreli. Ak totiž rímsky strážca dovolil, aby väzeň utiekol, potom on sám musel odpykať trest, ktorý bol prideľený väzňovi. V Skutkoch čítame, že v tomto zmätku, ktorý nastal, väzeň Pavel sa postavil do stredu lode a jeho prvá veta bola: „*Bratia, mali ste ma počúvnuť a neodplávať z Kréty...*“ To hovoril Pavel, ktorý na lodi nebol kapitánom, alebo jeho zástupcom, ale väzňom! On videl, že nastala zlo-

žitá situácia a tak sa chopí velenia. Pavel hovorí: „*Bratia, ale nerobte si starosti. Pán Boh mi zjavil, že nikto z nás nezahynie, iba náklad lode. Stroskotáme na nejakom ostrove*“ Neskôr sa ukázalo, že to bola pravda, presne tak, ako to Pán Boh predpovedal. Tu máme príklad toho, ako cholerik veľmi ľahko berie na seba velenie. On musí byť vodca. Cholerici sú veľmi optimistickí. Oni žijú v budúcnosti. Pavel sa trápil vecami v budúcnosti, nie súčasnosti. Veľakrát sa Pavel už videl v budúcnosti - v nebi. Keď by nás násilne vyviedli z mesta, kde nás kameňovali, asi by sme už viacej nemali chuť sa tam vrátiť opäť. Ale keď Pavla pri jednej takej návšteve mesta ukameňovali, nechali ho za mestom v domnení, že je mŕtvy, Pavel sa potom pobral opäť do mesta a išiel kázať (Skutky 14. kap.). Keď Pavel začal kázať, nevedel, kedy prestať, pretože cholerici potrebujú dlho hovoriť.

(pokračovanie v budúcom čísle)

Zuzana Jarabová

Občianske združenie Vladimíra Pavla Čobrdu

2%

Občianske združenie Vl. P. Čobrdu týmto spôsobom chce poďakovať všetkým, ktorí formou poskytnutia 2% dane z príjmu za zdaňovacie obdobie 2007 podporili jeho činnosť. Celkovo sme prijali finančné prostriedky v hodnote 69 737 Sk. Získané prostriedky boli použité:

- pre deti (3. – 9.8. 2008 Veľký Slavkov – oblasť Vysokých Tatier) 15 100 Sk
- pre dorast – zimný tábor: (15. – 19.2.2008) Gerlachov 8 700 Sk
- letný tábor: (30.6 – 6.7.2008) Ploštín 11 800 Sk
- zborový deň (22.6.2008) 5 000 Sk
- zborový zájazd (28. – 29.6.2008) Modra 16 000 Sk

David Bázlik
predseda výboru obč. združ.

Zuzana Jarabová
hospodár výboru obč. združ.

Kľúčovú pozíciu v systéme reštaurovaného evanjelického školstva zaujímalo prešovské kolégium. Úradným aktom Rákocziho komisára Františka Berthótyho sa r. 1705 opäť vrátilo do rúk evanjelikov. Na ružomerskej synode ho zastupovali inšpektori Mikuláš Szirmay, Ján Brezinay a Ján Heydenreich. Medzi synodálmi boli aj ďalšie osobnosti s blízkym vzťahom ku kolégiu, menovite bývalý prešovský richtár a v danom čase šarišský podžupan Ján Roth, súčasný richtár Ján Klesch a niekdajší rektor školy, v dobe rokovania synody nemecký farár prešovského cirkevného zboru Ján Schwartz.

V zmysle 5. kánonu ružomerskej synody dozor nad kolégium ako školou vyššieho typu prislúchal priamo superintendentovi Zablerovi. 24. kánon uložil starostlivosť o kolégium ako povinnosť všetkým štyrom superintendentom. Vzhľadom na pedagogickú tradíciu ústavu i legitímne ambície povýšiť ho na úroveň vysokej školy (krok navrhovaný v dokumente vypracovanom Danielom Krmanom a riešenie osvojené synodou), delegáti otvorili otázku podpory tejto najvýznamnejšej vzdelávacej inštitúcie evanjelikov a. v. v Uhorsku. Do úvahy prichádzala jednak forma celokrajinskej zbierky, ktorú synoda nariadila vypísať, jednak možnosť hľadať finančnú pomoc u evanjelických panovníkov a štátov Európy. K voľbe tejto cesty nabádali aj skúsenosti z uplynulých rokov.

V čase Rákocziho povstania bola vítaným aktom pomoci podpora švédskeho kráľa Karola XII.

Superintendent Daniel Krman

Škandinávsky monarcha už v r. 1705 prijal v poľskom Rawiczi hodnostárov kolégia Mikuláša Szirmaya a Michala Meltzela. Evanjelikom z Uhorska, menovite absolventom prešovského kolégia, poskytol štyri štipendijné miesta v rámci kráľovského alumnea a ďalšie štyri na náklady švédskej kráľovskej pokladnice na univerzite v severonemeckom Greifswalde, v tej dobe území švédskej koruny. Medzi prvými štipendistami bol aj Szirmayov syn Tomáš.

Mikuláš Szirmay informoval synodálov o ceste do Rawicza, zatiaľ čo Ján Schwartz spomenul zmienku vtedy už zosnulého Eliáša Ladivera o finančnej zbierke, vykonanej vo Švédsku pred dvomi desaťročiami na podporu prešovského kolégia. Osud výnosu zbierky zahalovalo tajomstvo.

Synoda rozhodla o vyslaní delegácie krajinských evanjelických stavov

ku Karolovi XII. a ďalším evanjelickým panovníkom. Úlohou vyslancov bolo žiadať o podporu a pomoc pre prešovské kolégium a ďalšie semináre a konvikty a intervenciu švédskeho kráľa v prospech uhorských evanjelikov, keď nadíde čas mierových rokovaní so Svätou ríšou rímskou národa nemeckého.

Zrejme z obáv pred represáliami cisárskych úradov vystúpili delegáti zborov prešporského seniorátu proti zámeru vyslať posolstvo.

Zloženie posolstva bolo na reprezentatívnej úrovni, jeho členom mal byť Mikuláš Szirmay, okrem svojej cirkevnej funkcie kurátora kolégia, aj správca majetkov druhého muža povstania Mikuláša Bercsényiho, a tiež jeden zo superintendentov. Synodáli navrhli, aby ním bol energický štyridsiatnik Krman, nositeľ myšlienky o transformácii kolégia na univerzitu. Krman sa proti tomuto vážnemu povereniu bránil a podľa vlastných slov „... *pred svätou synodou nič nevykonal so svojimi trojnásobnými výhovorkami, predsa ... na spoločné prosby zhromaždených ustúpil a súhlasil ... s vyslaním.*“ Nebola to náhodná voľba, Krman vo svojom spise o stave cirkvi, predloženom synodálom, preukázal schopnosť komplexného vnímania existujúcich problémov a jasnozrívých riešení naliehavých otázok.

Medzinárodná situácia bola veľmi nestála. Diplomatické aktivity Francúzska, Rakúska, Ruska, Švédska, uhorských konfederovaných stavov, Saska i mocenských skupín rozdeľného Poľska, západoeurópskych veľmocí – spojencov Jozefa I. ju formovali a menili v priebehu dní, týždňov a mesiacov. Zároveň bola pre vec

uhorských evanjelikov na jar 1707 aj veľmi priaznivá, s príslubom ďalšieho perspektívneho vývoja...

Počas letného ťaženia r. 1706 švédsky kráľ Karol XII. v niekoľkých bitkách porazil sasko-poľské vojsko svojho oponenta, saského kurfirsta a poľského kráľa Augusta II. Silného. Pri vedení vojenských operácií vstúpil na územie habsburského Sliezska. Zástupcovia evanjelických stavov v Sliezsku sa na švédskeho kráľa obrátili s prosbami, aby využil svoje právo ríšskeho kniežata a ako protektor ich viery sa zastal ich slobôd, okliešťovaných v dôsledku rekatolizačnej politiky viedenského dvora. Ich žiadosti do značnej miery uľahčovali akt dodatočnej legitimizácie vstupu švédskych vojsk na sliezske teritórium.

24. septembra 1706 zástupcovia porazeného Augusta II. v jeho neprítomnosti podpísali v Altranštädte, malom mestečku len v nevelkej vzdialenosti od Lipska, mierovú zmluvu, podľa ktorej musel August II. odstúpiť poľskú korunu švédskeму pretendentovi Stanislavovi Leszczyńskému, ponechajúc si zároveň právo na titul poľského kráľa. Sasko muselo opustiť protišvédsku koalíciu. August II. Silný, zaneprázdnený vedením posledných bojov so Švédmi a ich domácimi spojencami v Poľsku, musel v januári 1707 v plnom rozsahu uznať pokorujúce podmienky mierovej zmluvy z Altranštädu.

Vítaný postup Karola XII. v blízkosti hraníc Habsburskej ríše sa spočiatku pokúšal využiť aj František II. Rákoczi. V lete 1706 prostredníctvom svojho agenta Groffeya, pôsobiaceho pri Karolovi XII., sondoval možnosti ako dosiahnuť, aby blízkosť švéd-

Karol XII. – švédsky kráľ

ských vojsk pri hraniciach ríše vyústila do konfliktu s cisárom. Blízkosť Švédov, nádeje na pomoc z ich strany, ale aj zo strany Turecka a Francúzska (posledné živené rafinovanými intrigami markíza des Ailleurs) prispeli k nezmieriteľným postojom vyslancov konfederovaných stavov a vodcov povstania, ktoré viedli ku krachu mierových rokovaní roku 1706. Nebol to prvý moment, keď sa vodca povstania pokúšal získať pomoc švédskeho panovníka. Už v r. 1704 vyslal k nemu dve popredné osobnosti uhorských nekatolíkov, kalvína Pavla Rádaya a evanjelika Michala Okolicsányiho.

V tomto čase, na začiatku r. 1707, boli rakúsko - švédske vzťahy pomerne dobré. Jozef I. si vzhľadom na povstanie v Uhorsku, neúspech

mierových rokovaní s povstalcami v Trnave, ktoré sa skončili v polovici r. 1706, vojnu s Francúzskom na západe a turecké nebezpečenstvo na juhu nemohol dovoliť vystúpiť proti narušeniu rakúskej suverenity v sliezskom koridore. Na konci februára 1707 uznal Stanislava Leszczyňského za zákonného poľského kráľa.

Karol XII. mal počas svojho altranštätského pobytu veľmi blízko k tomu, aby v danom momente dosiahol pozíciu arbitra vojny o španielske dedičstvo. Situácia sa začala dramatizovať krátko po skončení rokovania ružomerskej synody. Návšteva vojvodu z Marlboroughu v Altranštädte uistila nekatolíckych spojencov Jozefa I. o nepriateľských náladách Karola XII. voči Viedni.

V máji 1707 došlo k vážnej diplomatickej roztržke. Gróf Czobor, komorník cisára Jozefa I., v prítomnosti švédskeho vyslanca Stralenneima vážne urazil Karola XII., keď ho spolu so Stanislavom Leszczyňským prirovnal k Rákoczimu („jeden ako druhý“ povedal vtedy). Následkom neprezieravého výroku bol odchod švédskej diplomatickej misie z Viedne a žiadosť Karola XII., aby mu Jozef I. poskytol satisfakciu (vrátane vhodne zakomponovaných požiadaviek na zlepšenie postavenia sliezskych protestantov). Výsledkom incidentu boli niekoľkomesačné horúčkavé rokovania v Altranštädte, kam Jozef I. vyslal jedného zo svojich najschopnejších diplomatov, českého kancelára Jana Václava Vratislava.

Situáciu komplikoval i fakt, že Jozef I. v jarných mesiacoch umožnil ruským vojakom v službách Augusta II., aby cez Čechy a Poľsko prešli po menších skupinách a tak unikli švéd-

skemu zajatiu.

Vojenský, no predovšetkým diplomatický zásah ruského cára Petra I., snažiaceho sa zabezpečiť si vojenské a politické pozície na Balte, v Poľsku a francúzske sprostredkovanie mieru so Švédskom, predbežne ukončili rakúsko - švédske rozhovory podpísaním dohody v Altranštädte na samom konci augusta 1707.

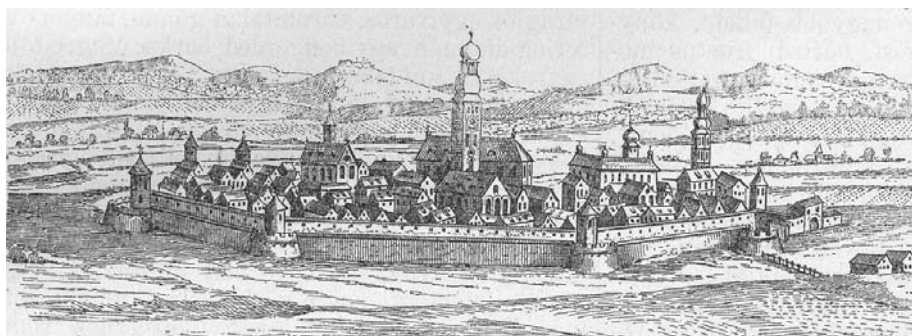
Karol XII. ustúpil zo svojich maximálnych požiadaviek (reštitúcia náboženských pomerov k stavu roku 1624, ako bola garantovaná vestfálskym mierom) a pod tlakom znepokojivých správ z Poľska obrátil svoju pozornosť definitívne na východ. Sliezkym evanjelikom sa dostalo priznania náboženskej slobody na území štyroch kniežatstiev podľa stavu z r. 1648 a ďalších ústupkov. Následné rakúsko - švédske rokovania o ďalšej úprave náboženských pomerov v Sliezske sa však definitívne skončili až v októbri 1708.

K ukončeniu niekoľkomesačného, pre vec uhorských evanjelikov vrcholne priaznivého obdobia na medzinárodnej scéne paradoxne prispela aj neobratná politika ich hlavného domáceho ochrancu, kniežata Františka II. Rákocziho. Ovplyvnený

šikovnými ťahmi ruskej diplomacie, hrajúcej na dve strany a vtahujúcej do epicentra moskovských záujmov Viedeň i povstaleckú konfederáciu, nechal sa zviest ilúziou poľskej koruny, zabezpečenia sedmohradského prestolu, ruského spojenectva a úlohy sprostredkovateľa francúzskej arbitráže v švédsko - ruskom konflikte. 15. septembra 1707 vo Varšave podpísal Mikuláš Bercsényi a ďalší členovia uhorskej delegácie tajnú spojeneckú dohodu s cárom Petrom I., zastúpeným ministrami Golovkinom, Dolgorukým a tajomníkom Šafirovom. Výsledkom bola nevôľa francúzskej diplomacie, ktorá sa snažila vyprovokovať švédsko - rakúsky vojnový konflikt a nestála o rozbitie svojho tradičného spojenectva so severským kráľovstvom i nepriazeň a odsúdenie zo strany Karola XII..

Nádeje evanjelických stavov v Uhorsku utrpeli v dôsledku takéhoto vývoja vecí vážny úder. Vysoká diplomatická hra aktérov stredoeurópskej a európskej politiky zabránila tomu, aby delegácia uhorských evanjelických stavov mohla využiť najpríhodnejší čas - jar a leto roku 1707 - na cestu ku švédskemu kráľovi.

Samotné evanjelické stavy sa sna-

Prešov v 17. storočí

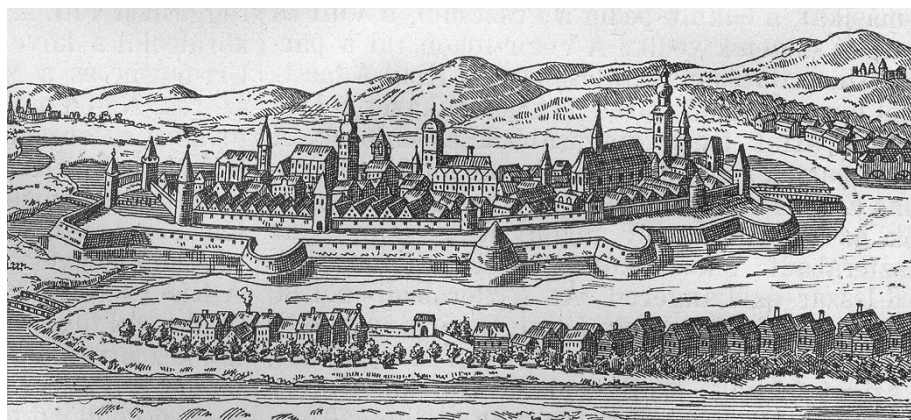
žili predísť akémukoľvek podozreniu „z prípravy prevratu“ a svojvoľného zasahovania do diplomatických a politických otázok. Preto považovali za nevyhnutnosť, aby *„sa listina bezpečného prechodu vyžiadala od najjasnejšieho kniežaťa konfederovaných stavov a rád a výprava sama aby sa podnikala s vedomím a súhlasom jeho jasnosti.“* Správca kniežacieho dvora Juraj Ottlík, jeden z najvyššie postavených a Rákoczimu najbližších evanjelikov, mal získať uvedený dokument pre členov posolstva. Zaneprázdnený inými dôvodmi, neprítomný na kniežacom dvore, prispel Ottlík nevdojak zverením tejto úlohy inej osobe k premeškaniu najvhodnejšej doby.

Uprostred leta (až vtedy konečne predniesli žiadosť o vydanie ochranného sprievodného listu) už samotný Rákoczi pod vplyvom zbliženia s Petrom I. diplomaticky zdržiaval vydanie potrebného dokumentu členom posolstva, čo otvorene (aj keď stále zachovávajúc priazeň vodcovi povstania) priznal vo svojom Itineráriu aj Krman.

On sám sa na základe písomných

upozornení členov konzistórií rozhodol ísť v novembri 1707 do Košíc, kde sa konala schôdzka Františka II. Rákocziho s vedúcimi predstaviteľmi povstania. Schôdza vedúcich osobností evanjelických stavov v dome Juraja Ottlíka (stretli sa tu účastníci ružomerskej synody i ďalší významní muži protestantského tábora – Petrőczy, Jánoky, Príleský, Gerhard, Ottlík, Michal Okolicsányi a ďalší) sa uzniesla na tom, aby senátor Juraj Gerhard spolu s dvormajstrom Jurajom Ottlíkom intervenovali u Rákocziho vo veci vydania sprievodnej listiny. Knieža im oznámilo, že sa o záležitosti evanjelického posolstva musí poradiť so senátom. Naznačilo, že pre isté dôvody (podľa názoru G. Viktoryho pre možné následné komplikácie vzťahov s cárom) nemôže byť členom delegácie Szirmay, ktorý bol pomerne známym exponentom povstaleckého hnutia.

Vítazstvá Eugena Savojského v Taliansku a vojvodu z Marlboroughu v Brabante, ako aj politická ofenzíva cisárskeho dvora, ťažiacia z narastajúcej krízy a trieštenia v radoch povstal-

Košice v 17. storočí

cov po onódskom sneme, zastavenie francúzskej finančnej pomoci, neisté a účelové ruské spojenectvo i potreba zachovať si podporu evanjelických stavov nútili Františka II. Rákocziho držať v zálohe pruskú i švédsku kartu.

Preto na bezprostredne nasledujúcej audiencii Ottlíka a Gerharda, ktorí žiadali, aby ochranný list posolstvo dostalo „nie zo súhlasu senátu, ale z kniežacej moci“, im dal Rákoczi láskavý prísľub jeho vydania. Súčasne im oznámil, že sa k delegácii pripojí aj senátor Gerhard, „poslaný k jeho švédskemu veličenstvu v inej záležitosti“ (evanjelické stavy medzitým Szirmaya nahradili Michalom Meltzelom). *„Jeho kniežacia jasnosť tiež povzbudzovala evanjelické stavy, aby si všetkými možnými poctivými prostriedkami a spôsobmi získavali priazeň evanjelických kráľov a kniežat...“*

Krman sa po rokovaníach v Košiciach, prijatí u kniežata a zastávke v Bardejove, venovanej už spomenutej záležitosti prípravy nemeckej agendy, na začiatku Vianoc 1707 vrátil do Žiliny. List podpísaný Petröczim, Jánokym a Gerhardom ho tu našiel a povolával na 6. februára do Prešova. Ale tu, na prešovskej fare, ho čakalo len ďalšie obdobie nútenej neistoty a vyčkávaní, keďže tu „nenášel ... ani písomné pokyny, ani pas od kniežata, ani peniaze určené na cestu, ani spoločníka na cestu.“ Senátor Gerhard sa pre úmrtie matky stretol s Krmanom v Prešove až po nedeli Jubilate (3. po Veľkej noci). Až potom sa vydal do Košíc za Františkom II. Rákoczim, odkiaľ sa vrátil so sprievodným listom, poverujúcou listinou, písomnými inštrukciami a sumou 200

zlatých na cestovné výdavky. Zároveň však Krmanovi oznámil, že za súčasného stavu vecí nemôže byť členom delegácie, ale že sa vydá na cestu po Krmanovej písomnej správe o úspechu posolstva a „o náklonnosti švédskych veľmožov“.

Krmanovým spoločníkom napokon nemal byť ani Michal Meltzel, ani Ocherland z Bardejova. Pocty byť členom delegácie s otvoreným, no v kontexte dobových súvislostí veľmi delikátnym poslaním, pohybujúcej sa po nepokojných územiach a v operačnom priestore švédskej a ruskej armády a ich spojencov, sa vzdal aj prešovský farár Schwartz, zaštitiac sa názorom superintendenta Zablera, ovplyvneného rektorom Rezikom a viacerými poprednými evanjelikmi z Prešova.

14. mája 1708 sa Krman konečne vydal na cestu. Nasledujúci deň sa k nemu v Bardejove pripojil druhý člen delegácie – niekdajší trenciansky mešťan a dozorca majetkov v Šarišskom Potoku Samuel Pohorský, ktorý nemohol spĺňať podmienky kladené na člena delegácie začínajúcej cestu k takej významnej osobnosti, akou bol Karol XII. Reprezentatívny charakter posolstva bol tak od začiatku oslabený.

16. mája, po rozlúčke so Zablerom a Szirmayom, vstúpili Krman a Pohorský na poľské územie. Cez Východné Prusko (kde v Kráľovci – Königsbergu márne čakali na príchod Tomáša Szirmaya z Greifswaldu, ktorého Krman písomne povolával z bližšie neobjasnených dôvodov) a poľskú Litvu dorazili 16. augusta 1708 do hlavného tábora švédskej armády pri Mogileve.

Posolstvo bolo vybavené tromi základnými dokumentmi, vymedzujúcimi jeho poslanie.

Prvým bol otvorený list, vysvetľujúci poslanie oboch vyslancov, určený pre preukázanie sa najvyšším kráľovským úradníkom a prvým ministrom evanjelických a kalvínskych štátov. Prostredníctvom tohto dokumentu mali Krman a Pohorský dosiahnuť audienciu u príslušného panovníka. Všeobecne sa v ňom udávalo, „*aby tých (t.j. monarchov, kniežatá, atď.) všetkých ponížene vyhľadali vo veci*

obnovy a udržania kolégia evanjelických stavov v Prešove a vo veci založenia seminárov a konviktov a aby prosili o toľkú pomoc, koľkú myseľ a horlivosť hrdinov vo svojom srdci prechováva.“

Písomné pokyny vydané obom vyslancom, zvoleným v zmysle záverov ružomberskej synody „*k najjasnejším a najmocnejším kráľom Švédska, Pruska a k iným vladárom, kniežatám a republikám evanjelického náboženstva*“, boli podrobnejšie a konkrétnejšie.

Karol Dzurinak
(pokračovanie v ďalšom čísle)

LETNÝ TÁBOR DETÍ – (Veľký Slavkov)

Milí kamaráti!

ČO SOM ZAŽILA na detskom tábore **VO VYSOKÝCH TATRÁCH?**

Stretla som tam deti z rôznych miest Slovenska. Počas tábora sme zažili veľa pekných vecí. Túru vo Vysokých Tatrách, olympijské hry – Slavkov 2008, misijnú cestu po Rímskej ríši, napínavú nočnú hru a dokonca sme sa stali aj pašerákmi Biblíi.

Spolu s apoštolom Pavlom sme prežívali jeho ťažký život. Učili sme sa ako sa stať bežcom, ktorý bojuje dobrý boj. Spoznala som veľa veselého a pekného. Teším sa na budúci tábor a odporúčam prísť všetkým, ktorí majú radi zábavu, dobrých vedúcich a cestovanie v Biblii.

Rebeka Bázliková

Zborový zájazd očami Zuzky Sedliakovej

V dňoch 28.- 29.6.2008 sa uskutočnil plánovaný zájazd nášho CZ s úmyslom byť účastní na stretnutí kresťanov 6 národov, ktoré v tých dňoch prebiehalo v Bratislave. Zborového zájazdu sa celkovo zúčastnilo 55 členov, prevažne z nášho CZ.

V sobotu ráno sme nasadli do krásneho, klimatizovaného autobusu. Cieľom našej cesty bolo najskôr mesto Modra. Napoludnie sme boli prijatí v rodnom dome nášho zborového farára, kde sme si mohli pozrieť malú dielničku jeho maminky, kde sa v „šikovných rukách“ tvarovali a maľovali rôzne veci z modranskej keramiky. Po dobrom obede v ovocinársko - vinohradníckom internáte, kde sme boli aj ubytovní, sme spoločne navštívili múzeum E. Štúra a jeho pamät-

nej izby. Potom sme sa presunuli na hlavné námestie v Bratislave, miesto stretnutia účastníkov šiestich národov, kde o 17:00 začal spoločný program, ktorý moderovala seniorka nášho seniorátu Katarína Hudáková. Pred 22:00 hod. sme sa potom spoločne vracali do Modry. Chcem sa týmto zároveň poďakovať manželom Šefrankovcom za čas, ktorý nám všetkým počas našej návštevy v Bratislave venovali.

V nedeľu ráno nás čakali slávnostné služby Božie v Modre, kde sme ako spevokol poslúžili 2 piesňami. V rámci služieb Božích rovnako vystúpil aj spevokol z Tisovca, z Poľska a tiež aj domáci spevokol. Kázňou poslúžil brat farár z Nemecka na text z Iz. 43:1. Po obede sme sa spoločne presunuli na ochutnávku vín vo Svätom Jure.

Naučili sme sa, ako sa má správne degustovať víno, boli sme poučení o zásadách pestovania hrozna. Po skončení sme mali možnosť zakúpiť si podľa vlastného výberu tento mok a potešiť tak svoje rodiny. Odtiaľ sme sa už spoločne presunuli na hrad Červený kameň. Toto dielo je ťažko opísať, to treba vidieť. Človek na týchto miestach si môže uvedomiť, čo už vtedy dokázali ľudské ruky a um. Tento zámok je výnimočný aj tým, že v ňom nikdy nebolo väzenie. Cestou späť sme sa zastavili v Doľanoch po balíčky na cestu domov, ktoré pre nás pripravili mamička brata farára spoločne s jeho manželkou za čo im veľmi pekne ďakujeme!!! Tesne pred 24 hodinou sme sa šťastne vrátili domov. Touto cestou chcem poďakovať všetkým, ktorí sa akokoľvek svojou pomocou podieľali na príprave celého zborového zájazdu.

Zuzana Sedliaková

LEN V TICHU BÁSNE

Len v tichu Básne môžem prečkať
aj túto zimu kriklavú,
keď mi zas nežnomilostredne
podhodí svoju krútnavu.

Keď samú Bolest' niečo bolí
a rana tichne v bielom lajblíku,
vie vari o tom, že sa blíži
nezvratne k svojmu zániku?

Keby raz, Pane, bola Bolest'
peňažnou menou v krajine,
stál by som, boháč, vedľa teba,
zaplatil dane povinné

tam na tom kopci s vencom trňa
tam na tom vrchu pri kríži,
kde si sa s plachtou večnej lásky
až k pätám smrti ponížil.

Odvtedy, Pane, stále bojíme sa
Bolesti, bólu, bolenia,
no najviac bolíš takých, čo sa boja
radosti z tvojho vzkriesenia.

Jaroslav Rezník

POZVANIE, KTORÉ SA NEODMIETA

S príchodom nového zborového farára začali v minulom školskom roku stretnutia pre mladé rodinky, slobodných – pracujúcich – už odrastených mládežníkov. Opýtala som sa preto tých, ktorí tieto stretnutia pravidelne navštevovali, prečo tu chodili, čo im to prinieslo pre ich osobný duchovný život. Tu sú reakcie niektorých z nich:

Miro Sokol

Mne osobne stretnutia rodín dávajú „Božiu rodinu“. To znamená, že okrem radosti zo spoločných stretnutí so „starými známymi“ aj povzbudenie do ďalších dní. Taktiež zdôverenie a modlenie sa za problémy, ktoré nás v živote stretávajú. Myslím si, že Pán Ježiš chce všetkých členov Božej rodiny meniť tak, aby boli Jemu podobní. Preto by som chcel aj touto cestou pozvať priateľov, známych, aj Vás všetkých na naše spoločné stretnutia, ktoré sa konajú vždy každú druhú nedeľu.

P.S. Okrem duchovného pokrmu je tu možnosť prijať aj pokrm, z ktorého má úžitok aj náš žalúdok. ☺

Majka a Rasto Záhumenský

Keď mi bola zverená milá úloha napísať pozvánku na naše nedeľňajšie stretnutia staršej mládeže, prvé čo mi napadlo, boli slová Kazateľa 4,9: *Dvaja sa majú lepšie ako jeden*. Človek je tvor spoločenský, a preto je počas života členom mnohých spoločností, skupín, partií....V niektorých je dobrovoľne a v iných musí byť aj proti svojej vôli. Niektoré spolky zanikajú a iné sa naopak menia a vyvíjajú. Tak je to napríklad aj v cirkevnom zbore. Malé a aj trochu väčšie deti chodia na besiedku. Keď povyrastú, sú vítané na doraste a mládeži, kde sa môžu učiť o Pánovi Ježišovi a zároveň zažívať radosť z prítomnosti iných ľudí. Lenže ako sa človek mení a dospieva, menia sa aj jeho názory, túžby a potreby. A preto chcem pozvať všetkých, ktorí sa radia do „staršej“ mládeže (slobodných aj zadaných s detičkami), aby prišli stráviť čas s Pánom Ježišom a inými bratmi a sestrami, ktorí sa túžia dozvedieť viac o našom Spasiteľovi. Pre mňa osobne je to čas, kedy sa môžem zastaviť a zamyslieť sa nad mnohými vecami, ktoré mi v zhone bežných dní unikajú. Môžem sa cez skúsenosti iných naučiť ako koná Boh a vždy sa znova utvrdiť v tom, že bez Neho môj život nemá zmysel. Možno to podľa môjho opisu pôsobí vážne a nezaujímavo, ale opak je pravdou. Vždy sa veľmi teším, že sa spolu zasmejeme, navzájom sa povzbudíme a niekedy si aj zamaškrtíme.... Ak by som mohla, tak trochu doplním slová Kazateľa: *„Nielen dvaja, ale aj traja, štyria, piati, šiesti... sa majú lepšie ako jeden!“*

David a Ilonka Bázlikovci

Pre mňa ako zborového farára spolu s manželkou nie je rodinné spoločenstvo len ďalšou príležitosťou ako osloviť Božím slovom mojich bratov a sestry, a tiež to nie je pre nás len ďalšia aktivita v rámci zborovej práce. **Je to životný štýl, ku ktorému nás volá náš Pán.** On nám tento štýl života v spoločenstve kedysi predviedol a stojí zato ho vyskúšať.

Diabol totiž vyhľadáva osamelých kresťanov, tí sú mu ľahkou korisťou. Je veľkou pravdou to, čo hovorí starozmluvný Kazateľ: *A ak niekto premôže jednotlivca, dvaja obstoja pred ním. Trojitý povraz sa rýchlo nepretrhne.*

Trojitý povraz – je pre mňa obrazom spoločenstva, ktoré tvorím **„ja, môj brat či sestra a Pán Boh“**. Stretnutie ROS je miestom, kde spolu pletieme tento trojitý povraz.

Preto milý brat a milá sestra nezostávajú sám/sama a príd' medzi nás. Budeme sa tešiť!

Zuzka Jarabová

ČO SA UDIALO

7. 3. 2008 – zapojili sme sa do celosvetového projektu – svetový deň modlitieb žien za krajinu Guyana.

10. – 14. 4. 2008 – prebiehal pôstny modlitebný týždeň.

12. 4. 2008 – predsedníctvo CZ spolu s delegátmi z presbyterstva sa zúčastnili seniorálneho konventu v Pribyline.

18. 4. 2008 – sa uskutočnilo mestské kolo biblickej olympiády.

18 – 20. 4. 2008 – uskutočnila sa konferencia evanjelického mediálneho programu (EMP) *Príprava svätých* – z nášho zboru sa jej zúčastnili 3 sestry.

28. 4. 2008 – prebehlo seniorátne kolo biblickej olympiády v Liptovskom Mikuláši. Najlepšie z našich detí boli: Veronika Némethová a Lukáš Horváth (1. miesto), Evka Machová (2. miesto). Na celoslovenskom kole biblickej olympiády nás potom reprezentovali Veronika Némethová a Lukáš Horváth.

8. – 10. 5. 2008 – sa v hoteli Hrabovo uskutočnil seminár rodinného spoločenstva (RoS) na ktorom sa zúčastnil brat farár s manželkou a sestra Zuzana Jarabová.

11. 5. 2008 – v rámci hl. služieb Božích na 1. slávnosť svätodušnú poslúžila niekoľkými piesňami nová zborová kapela, ku dňu matiek si krátky program pripravili deti z detskej besiedky.

18. 5. 2008 – bola slávnosť konfirmácie piatich konfirmandov z nášho zboru.

7. 6. 2008 – sa uskutočnilo stretnutie detí LOS v Istebnom, na ktorom sa zúčastnili 3 deti spolu so Zuzkou Jarabovou.

22. 6. 2008 – sa uskutočnil zborový deň. Zborový deň začal hlavnými službami Božími, na ktorých vystúpil zborový spevokol, kapela spoločne s dorastom, deti z besiedky i náboženstva. Všetkým deťom z náboženstva boli odovzdané vysvedčenia. Po skončení bohatého programu v kostole sa pokračovalo spoločným obedom – gulášom – ktorý navaril zborový dozorca (veľká vďaka, bol super ☺). Pre deti boli pripravené rôzne súťaže.

29. – 30. 6. 2008 – sa uskutočnil zborový zájazd do Modry a Bratislavy na stretnutie šiestich národov.

31. 6 – 6. 7. 2008 – v Ploštíne sa uskutočnil letný tábor dorastu. Celkovo sa na ňom zúčastnilo 12 dorastencov a 2 vedúci spolu so zborovým farárom.

8. 7. 2008 – náš zbor navštívil Curt Westman s nemalou skupinkou ľudí zo Švédska a Nórska.

3. – 9. 8. 2008 – vo Veľkom Slavkove sa uskutočnil zborový tábor pre deti. Celkovo sa tábora zúčastnilo 54 detí a 12 vedúcich z CZ Žilina a Ružomberok, tiež z CZ Lipt. Mikuláš a Partizánska Ľupča. Z nášho zboru sa tábora zúčastnilo 15 detí pod vedením sestry Zuzany Jarabovej a zborovej kapláanky Ilony Bázlikovej.

18.8.2008 – pre deti sme pripravili spoločný jednodňový výlet na starý hrad Strečno.

30.8.2008 – uskutočnil sa organový koncert s doprovodom huslí a sólového spevu. Koncert pripravili pedagógovia KU pod vedením Zuzany Záhradníkovej.

31.8.2008 – boli služby Božie venované začiatku školského roku s požehnaním detí, študentov SŠ a VŠ, tiež aj pedagógov.

20.9.2008 – mládež a dorast sa zúčastnil športového podujatia JK GAMES v Liptovskom Mikuláši.

21.9.2008 – sa v našom zbore uskutočnil koncert 10 sólistov Veľkého zboru donských kozákov.

Zborový deň, 22.6. 2008

Výlet na Strečno, 18. 8. 2008

Konfirmácia, 18. 5. 2008

Z hodín náboženstva

Od uzávierky DEDIČSTVA č. 2-2008 až doposiaľ v našom cirkevnom zbore

- **pokrstení:** Gréčka Kapolková z *Bratislavy*, Nina Ganobjaková, Vladimíra Královenská, Lea Petříková, Karolína Škodová, Matúš Škrlec z *Ružomberka*; Adam Maliňák z *Liskovej* (ako dospelý), Karin Skokanová z *Plešivca*.
- **konfirmovaní:** Dominika Herichová, Janka Hazuchová, Vladimíra Královenská, Michaela Pušková z *Ružomberka*, Lukáš Šindléry z *Liptovskej Štiavnice*. Ako dospelá bola konfirmovaná sestra Petra Kačmarská.
- **sobášení:** Ľubomír Tesár a Marta Královenská, Ľuboš Bárďy a Eva Bobulová
- **pochovaní:** Mária Lukáčová z *Liskovej*, Miroslav Šimko z *Ružomberka*, Ladislav Teniak z *Liptovskej Štiavnice*, Mária Urbanovičová z *DD Likavka*, Milan Bendiš, Štefánia Kubáňová z *Ružomberka*, Helena Rišová z *Likavky*, Nadežda Supíková, Viera Kašovicová, Otto Sojček, Július Milan z *Ružomberka*, Mária Salvová z *Liskovej*, Zuzana Salvová z *Lúčok*, Viera Demková z *Ružomberka*, Ema Lukáčová z *Liskovej*.

ŠPORTOVALI SME...

Dňa 20.9.2008 sa v Liptovskom Mikuláši uskutočnil už tretí ročník JK games 008 (hry pre Ježiša). Duchovným slovom poslúžil brat farár Peter Mihoč. Súťažilo sa v štyroch disciplínach - futbal, volejbal, friesbee, streetball. Naš cirkevný zbor úspešne reprezentovalo družstvo volejbalistov a najlepší fun klub, ktorý bol pre nás športovcov siedmym hráčom v poli. Azda aj práve tomuto faktu vyhralo naše družstvo základnú skupinu a postúpilo tak do semifinále, medzi štyri najlepšie družstvá. Napokon sme skončili z celkovo desiatich družstiev na treťom mieste. Hurááá!!!!

Zuzana Jarabová

Podaj nám ruku, Pane, keď ďaleká je cesta.
Pocítiť dotyk dlane, teplej, živej, z ktorej sila prúdi.
A i keď smútok rozkormúti, a i keď slza kanie,
podaj nám ruku, Pane.
Podaj nám ruku Pane, keď hnevať chce sa duša,
keď srdce nespokojne bije, keď závisť život skúša,
keď pýcha dni nám kryje...
V tom tvojom čistom ráne podaj nám ruku, Pane.
Podaj nám ruku Pane jak Petrovi tam v mori.
Nech srdce prehovorí tou láskou Tvojej dlane.

Podaj nám ruku, Pane!

(báseň Zlatice Oravcovej zo zbierky *Podaj nám ruku*)

Všetkým vám, ktorí ste sa dožili z Božej milosti ďalšieho roku života i okrúhlych životných jubileí, prajeme pocítiť Boží dotyk, silu Jeho moci a lásky, ktorá vie utíšiť bolesť duše, vie dať silu kráčať aj cez utrpenie a starosti. Moci, ktorá pretvára ľudské srdce. Vyzývame všetkých, ktorí si uvedomujete svoju závislosť od Božích milujúcich rúk, aby tak, ako váš dobrý Boh vám podal svoju ruku v tých ťažkých i požehnaných chvíľach radosti, aby ste tak i vy vystreli svoje dlane k Nemu v búrke života i v pokojnej plavbe, lebo od Neho pochádza nádej.

September 2008: 93 r.: Naháľková Anna; 87 r.: Guráň Gustáv; 86 r.: Veltýová Margita; 84 r.: Bačkorová Mária; 83 r.: Kenyeresová Mária, Niňaj Pavel; 82 r.: Murínová Emília; 81 r.: Haríňová Emília, Paušlyová Elena, Teniak Ľudovít; 80 r.: Badíková Emília, Muríňová Anna, Plávková Anna; 79 r.: Jandera Vladimír, Olejníková Emília, Vilčeková Zuzana; 65 r.: Kmeť Rastislav; 55 r.: Mach Milan, Potocký Ľudovít; 50 r.: Dobáková Zdenka.

Október 2008: 89 r.: Struhárová Júlia; 88 r.: Krajčová Jolana; 86 r.: Buková Anna, Líšková Anna; 84 r.: Siakeľová Margita; 83 r.: Beťková Mária, Dundeková Rebeka; 79 r.: Mešková Jolana; 78 r.: Čavojová Elena, Kuska Jozef; 70 r.: Kostolný Ján; 55 r.: Franeková Ružena; 50 r.: Franková Janka, Murina Jozef, Resutíková Jana, Roháčik Peter.

November 2008: 89 r.: Lukáčová Ema; 85 r.: Pribilová Elena; 80 r.: Macková Zuzana; 79 r.: Hadová Božena; 78 r.: Murina Jaroslav; 77 r.: Kasanický Miroslav; 76 r.: Penciaková Viola; 75 r.: Košík Martin; 65 r.: Domiter Ján, Hurtaj Ladislav, Macháčková Elena, Reháková Anna; 60 r.: Macko Pavol, Šefčík Igor; 55 r.: Grafová Mária, Jarabová Božena, Madaj Branislav.

December 2008: 91 r.: Vilčeková Anna; 88 r.: Michalíková Anna; 85 r.: Kunová Božena, Lubelanová Margita; 84 r.: Ďurišková Jela; 82 r.: Madaj Branislav; 81 r.: Stromková Mária; 80 r.: Jesenská Darina, Zemiarová Marta; 79 r.: Lipárová Štefánia; 77 r.: Kalafús Štefan, Kankríni Vladimír, Macková Etela; 76 r.: Paučula Karol; 75 r.: Bruncko Dušan; 70 r.: Bencúrová Viera, Bruncková Oľga, Dobák Tomáš; 65 r.: Hlaváčová Anna; 60 r.: Baďová Katarína, Urban Milan; 55 r.: Kričková Božena; 50 r.: Harbutová Milota.

Podujatia najbližšieho obdobia

- 5.10.2008 – služby Božie s VP a s poďakovaním za úrody zeme.
19.10.2008 – služby Božie pri príležitosti pamiatky posvätenia chrámu.
31.10.2008 (piatok) – Pamiatka reformácie
30.11.2008 – začiatok nového cirkevného roka – 1. nedeľa adventná

SRDEČNE VÁS POZÝVAME!

OZNAMY

ÚRADNÉ HODINY NA EV. A. V. FARSKOM ÚRADE

(A. Bernoláka 11, telefón: 044/43 22 198):

pondelok, streda, piatok: 9.00 hod. – 11.30 hod.

Úprimne vám ďakujeme za milodary, ktoré viacerí z vás venovali pre činnosť nášho cirkevného zboru, na občasník DEDICSTVO. „Ochotného darcu miluje Boh!“ (2. List Korintským 9,7).

POĎAKOVANIE – Chceme sa poďakovať daňovej poradkyni pani Urbanovej z Ľubochne za jej službu, ktorú pre náš Cirkevný zbor bezplatne vykonala.

VYUČOVANIE EV. A. V. NÁBOŽENSTVA V ŠK. R. 2008/2009:

• pre žiakov ZŠ v RUŽOMBERKU:

ZŠ KLAČNO:	1. stupeň	streda 12:45 – 13:25
	2. stupeň	streda 13:30 – 14:10
ZŠ Dončova:	1. stupeň	štvrtok 12:35 – 13:20
ZŠ Sládkovičova:	1. stupeň	štvrtok 12:40 – 13:25
ZŠ Zarevúca:	1. stupeň	štvrtok 13:30 – 14:10
ZŠ Bystrická cesta:	1. stupeň	piatok 13:30 – 14:10

• pre žiakov ZŠ v RUŽOMBERKU (sústredene):

- pre 5. – 9. roč. ZŠ, prima – kvarta Gymnázium v utorok 14:30 – 15:15
- hodina sa koná v zborovej sieni Evanjelickej fary (A. Bernoláka 11)

• v ZŠ LIPTOVSKÁ ŠTIAVNICA:

- pre 1. – 4. roč. ZŠ 1. stupeň štvrtok 8:25 – 9:10

• v ZŠ LIKAVKA:

- pre 1. stupeň ZŠ 1. stupeň štvrtok 11:30 – 12:15

• v ZŠ LISKOVÁ:

pre 1. – 4. roč. ZŠ	1. stupeň	utorok 14:00 – 14:40
pre 5. – 9. roč. ZŠ	2. stupeň	utorok 14:45 – 14:30

PRE STREDOŠKOLÁKOV (SÚSTREDENE):

(pre študentov ŠÚV, ZŠŠ Sc. Viatora, OA, gymnázia, SOŠ Bystrická cesta 2, Sládkovičova 62) streda 14:30 – 15:15 v budove Obch. akad. (1. poschodie, U6)

Od:
EVANJELICKÝ A. V.
FARSKÝ ÚRAD
A. Bernoláka 11
034 01 RUŽOMBEROK
tel.: 044/4322198
e-mail: ruzomberok@ecav.sk
<http://ecavrbk.szm.sk>

DEDIČSTVO - občasník Cirkevného zboru Ev. cirkvi a. v. v Ružomberku, určený pre jeho vnútornú potrebu.
Ročník XII., číslo 2/2008. Náklad: 800 výtlačkov. **Toto číslo pripravili:** David Bázlik, Ilona Bázliková, Zuzana Jarabová, Zuzana Sedliaková, Janka Voreková, Rebeka Bázliková, Lucka Hariňová, Karol Dzuriak.
Redakcia: Ev. a. v. farský úrad, A. Bernoláka 11, 034 01 Ružomberok, **tel.: 044/432 21 98; e-mail: ruzomberok@ecav.sk; <http://ecavrbk.szm.sk>. Nepredajné.** Pre orientáciu tých, ktorí chcú svoj zborový časopis podporiť: **náklady na výtlačok sú 20,- Sk/0,66 €.** Za dary na tlač občasníka vám vopred **úprimne ďakujeme.** Uzávierka tohto čísla bola 18.9.2008.